EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, kuupäev 11.8.2004
COM(2004) 553 lõplik

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

millega lubatakse Itaalial kohaldada meedet, mis kaldub kõrvale direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, artikli 2 lõikest 1

(esitatud komisjoni poolt)

SELETUSKIRI

1. 17. mail 1977 vastuvõetud kuuenda nõukogu direktiivi (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas[1]) artikli 30 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt anda liikmesriigile loa sõlmida kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega leppeid, mis võivad sisaldada erandeid käesolevast direktiivist.

2. Komisjonile esitatud kirjas, mis saabus komisjoni peasekretariaati 24.03.2004, palus Itaalia valitsus luba sõlmida Šveitsiga kokkulepe, mis sisaldab direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikest 1 kõrvale kalduvaid sätteid.

3. Kuuenda direktiivi artikli 30 lõike 2 kohaselt teatas komisjon teistele liikmesriikidele Itaalia valitsuse palvest kirjalikult 11.05.2004 ning 12.05.2004 teavitas komisjon Itaaliat kirjalikult sellest, et tal on kogu teave, mida vajab palve läbivaatamiseks.

4. Direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikes 1 sätestatakse, et käibemaksuga maksustatakse kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb.

5. Itaalia poolt palutud erandi eesmärk on saada luba direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikest 1 kõrvale kalduvaid sätteid sisaldava kokkuleppe sõlmimiseks Šveitsiga ning taotleda käibemaksuvabastust Gran San Bernardo tunneli teemaksule. Põhjuseid selleks on kaks. Esiteks on Gran San Bernardo tunneli teemaksu käibemaksustamine 1. jaanuarist 2003 tekitanud perioodikaartide müügil konkurentsimoonutusi. Teiseks põhjustab käibemaksu osas toimuv laekumiste jaotus vastavalt riikide füüsilistele piiridele suuri halduskulusid, kuna laekumised arvutatakse ja jaotatakse vastavalt majanduskriteeriumitele, mis peegeldavad tunneli haldamis- ja hoolduskulude jaotust. Tunneli hoolduskulud ei puuduta mitte üksnes tunnelit ennast, vaid ka maanteed, mis ühendab Itaalia territooriumil asuvat tunneliosa Itaalia teedevõrguga.

6. 27. detsembril 2002 vastu võetud Itaalia seaduse nr 289 (2003. aasta eelarve kohta) artikliga 21 tunnistati kehtetuks 26. oktoobri 1972. aasta presidendi dekreedi nr 633 (käibemaksu kehtestamise ja rakendamise kohta) artikli 9 lõige 11 (rahvusvahelised teenused ja rahvusvahelise kaubavahetusega seotud teenused), mis tingis Itaalia Gran San Bernardo tunnelikäitajate poolt sissenõutava teemaksu käibemaksustamise 1. jaanuarist 2003. Šveits pole teemaksule käibemaksu ega muud sarnast maksu kehtestanud. Vastavalt 1958. aastal Itaalia ja Šveitsi vahel enne ühise käibemaksusüsteemi kehtestamist sõlmitud konventsioonile ei saa kohustada Šveitsi rakendama ja sisse nõudma Itaalia poolt Gran San Bernardo tunneli teemaksule kehtestatud käibemaksu. Seega põhjustas käibemaksu kehtestamine ainult Itaalia operaatori poolt kogutavale teemaksule kasutamismaksumuse erinevusi ning perioodikaartide müügil konkurentsimoonutusi. Tee kasutajad võivad perioodikaarte osta ükskõik kummas riigis ja nad teevad seda Šveitsis, kus see on odavam.

7. Tunnel läbib rahvusvahelist piiri ning seda käitab Itaalia-Šveitsi ühisettevõte ja selle kaks operaatorettevõtet, kummaski riigis üks. Vastavalt territoriaalsuse põhimõttele

[1] ELT L 145, 13.6.1977, lk 1

peaks Itaalia käitaja nõudma käibemaksu (20%) ainult Itaalia pinnal asuva tunneliosa eest. Kuid vastavalt 1963. aastal operaatorite vahel sõlmitud ja siiani kohaldatavale õiguslikult siduvale kokkuleppele ei jagata teemaksu laekumisi võrdeliselt riikide füüsilise piiridega, vaid jagatakse vastavalt majanduslikele kriteeriumitele, mis peegeldavad tunneli haldus- ja hoolduskulude jaotust (57,5% Itaalia ja 42,5% Šveitsi ekspluatatsioonіettevõttele). Tunneli haldus- ja hoolduskulud hõlmavad ka tunnelini viiva maantee haldus- ja hoolduskulusid. See tähendab, et nende kriteeriumite alusel jagatavate ja jaotatavate tulude täpne summa selgub alles tagantjärele. Käibemaksu osas tuleb see territoriaalsuse põhimõtet peegeldava summa saamiseks ümber arvutada, ekstrapoleerides tunnelini viiva maanteeosa haldus- ja hoolduskulud. Selline tülikas tagantjärele arvutamine ja käibemaksu sissenõudmine põhjustab suuri halduskulusid ja see ei ole kooskõlas tarbimismaksu süsteemiga, mis nõuab, et käibemaks kehtestatakse ja nõutakse sisse kohe.

8. Antud olukorras on ainsaks kohaseks lahenduseks lubada Itaalial sõlmida Šveitsiga kokkulepe, mille eesmärgiks on vabastada Gran San Bernardo tunneli teemaks käibemaksust. Erand lubab Itaalial tühistada Itaalia ja Šveitsi vahel sõlmitud konventsiooni artikli 8, milles sätestatakse: “Les questions de douane, de police, monétaires, fiscals et socials soulevées par la construction et l’exploitation du tunnel feront l’objet d’accords particuliers entre le Gouvernement Italien et le Gouvernement Suisse”, rakendamise suhtes tehtud reservatsioone. Erand lihtsustab Itaalia-Šveitsi ühisettevõtte ja selle kahe operaatorettevõtte tööd märkimisväärselt.

9. Taotletav vabastus mõjutab käibemaksust laekuvaid Euroopa Ühenduste omavahendeid. Itaalia valitsus on arvutanud võimalikku mõju Itaalia operaatorettevõtte esitatud 2002. aasta aruande põhjal. 2002. aastal suleti remonditöödeks Monte Bianco tunnel ja selle tagajärjel suurenes liiklus Gran San Bernardo tunnelis. Seetõttu võib selle põhjal arvutatud summat pidada nn tippväärtuseks, mis järgnevatel aastatel on kindlasti palju väiksem. Ekspluatatsioonіettevõtte aruannetest selgub, et 2002. aastal oli maksustatav summa umbes 7,5 miljonit eurot. Itaalia valitsuse hinnangul vähenevad maksulaekumised seoses käibemaksuvabastusega umbes 1,5 miljonit eurot aastas. Itaalia valitsuse hinnangul osutatakse umbes veerand teenustest isikutele, kellel on sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus, nii et maksustatav summa peaks seega olema pigem 5,625 miljonit eurot aastas ning erandist põhjustatud maksulaekumised vähenema 1,125 miljonit eurot. Alates 2004. aastast jääb omavahendite osas erandi tõttu ühenduse eelarvesse laekumata tulu väiksemaks kui 28 125 eurot, kui maksta seda 5,625 miljoni euro pealt vastavalt 24.-25. märtsi Berliini otsusele maksimaalse piirmääraga 0,5%. Seetõttu on oluline, et Itaalia Vabariik hindaks igal aastal käibemaksu laekumata jäänud tulu lõpptarbimise etapis ning lisaks käibemaksubaasi samaväärse kompensatsiooni, mis on osaks ühenduse omavahenditesse tehtavast panusest.

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

millega lubatakse Itaalial kohaldada meedet, mis kaldub kõrvale kumuleeruvaid käibemakse käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikest 1

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse 17. mai 1977. aasta kuuendat nõukogu direktiivi[2] (77/388/EMÜ) kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas[1], eriti selle artiklit 30,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[3],

ning arvestades järgmist::

1) Komisjonile esitatud kirjas, mis saabus komisjoni peasekretariaati 24.03.2004, palus Itaalia valitsus luba sõlmida Šveitsiga kokkulepe, mis sisaldab direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikest 1 kõrvale kalduvaid sätteid.

2) Põhjuseid selleks on kaks. Esiteks on Gran San Bernardo tunneli teemaksu käibemaksustamine 1. jaanuarist 2003 viinud perioodikaartide müügi konkurentsi moonutamiseni. Teiseks põhjustab käibemaksu osas toimuv laekumiste jaotus vastavalt riikide füüsilistele piiridele suuri halduskulusid, kuna laekumised arvutatakse ja jaotatakse vastavalt majanduskriteeriumitele, mis peegeldavad tunneli haldamis- ja hoolduskulude jaotust. Tunneli hoolduskulud ei puuduta mitte üksnes tunnelit ennast, vaid ka maanteed, mis ühendab Itaalia territooriumil asuvat tunneliosa Itaalia teedevõrguga.

3) 1. jaanuarist 2003 maksustas Gran San Bernardo tunneli Itaalia käitaja teemaksu käibemaksuga ja nõuab seda ka sisse. Šveits pole teemaksule käibemaksu ega muud sarnast maksu kehtestanud. Vastavalt 1958. aastal Itaalia ja Šveitsi vahel enne ühise käibemaksusüsteemi kehtestamist sõlmitud konventsioonile ei saa Šveitsi kohustada rakendama ja sisse nõudma Itaalia poolt Gran San Bernardo tunneli teemaksule kehtestatud käibemaksu. Seega tingis käibemaksu kehtestamine ainult Itaalia operaatori poolt kogutavale teemaksule kasutamismaksumuse erinevuse ning perioodikaartide müügil konkurentsimoonutusi. Tee kasutajad võivad perioodikaarte osta ükskõik kummas riigis ja nad teevad seda Šveitsis, kus see on odavam.

4) Tunnel läbib rahvusvahelist piiri ning seda käitab Itaalia-Šveitsi ühisettevõte ja selle kaks operaatorettevõtet, kummaski riigis üks. Vastavalt territoriaalsuse põhimõttele

---

2 ELT L 145, 13.6.1977, lk 1

3 ELT L […], […], p. […].

peaks Itaalia operaator nõudma käibemaksu ainult Itaalia pinnal asuva tunneliosa eest. Kuid vastavalt 1963. aastal operaatorite vahel sõlmitud ja siiani kohaldatavale õiguslikult siduvale kokkuleppele ei jagata teemaksu laekumisi võrdeliselt riikide füüsilise piiridega, vaid jagatakse vastavalt majanduslikele kriteeriumitele, mis peegeldavad tunneli haldus- ja hoolduskulude jaotust. Tunneli haldus- ja hoolduskulud hõlmavad ka tunnelini viiva maantee haldus- ja hoolduskulusid. See tähendab, et nende kriteeriumite alusel jagatav ja jaotatav täpne laekum selgub alles tagantjärele. Käibemaksu osas tuleb see territoriaalsuse põhimõtet peegeldava summa saamiseks ümber arvutada, ekstrapoleerides tunnelini viiva maanteeosa haldus- ja hoolduskulud. Selline tülikas tagantjärele arvutamine ja käibemaksu sissenõudmine põhjustab suuri halduskulusid. See ei ole kooskõlas tarbimismaksu süsteemiga, mille kohaselt kehtestatakse ja nõutakse käibemaks sisse kohe.

5) Antud olukorras on ainsaks kohaseks lahenduseks lubada Itaalial sõlmida Šveitsiga kokkulepe, mille eesmärgiks on vabastada Gran San Bernardo tunneli teemaks käibemaksust. Erand lihtsustab Itaalia-Šveitsi ühisettevõtte ja selle kahe operaatorettevõtte tööd märkimisväärselt.

6) Taotletav vabastus mõjutab siiski käibemaksust laekuvaid Euroopa Ühenduste omavahendeid ning seetõttu on vaja rakendada kompenseerivaid meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 77/388/EMÜ artikli 2 lõikest 1 lubatakse käesolevaga Itaalia valitsusel sõlmida Šveitsiga kokkulepe, mille eesmärgiks on vabastada Gran San Bernardo tunneli teemaks käibemaksust. Luba antakse tingimusel, et Itaalia Vabariik hindab igal aastal käibemaksust laekumata jäänud tulu lõpptarbimise etapis ning lisab käibemaksubaasile samaväärse kompensatsiooni, mis on osaks ühenduse omavahenditesse tehtavast panusest.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]